

Data Protection versus Smart Cities

aneb IoT, M2M, GDPR, e-Privacy a další zkratky

JUDr. Josef Donát, LL.M., ROWAN LEGAL

e-government Mikulov, 5.9.2018

e-Privacy

- návrh Nařízení Evropského parlamentu a Rady o respektování soukromého života a ochraně osobních údajů v elektronických komunikacích a o zrušení směrnice 2002/58/ES
- data elektronických komunikací: dělení na metadata a obsah
- obsah jsou data vyměňovaná prostřednictvím služeb elektronických komunikací, jako například text, hlas, video, obrazy a zvuk;
- metadata jsou data zpracovávaná v síti elektronických komunikací pro účely přenášení, šíření nebo výměny obsahu elektronických komunikací
- tři režimy
  - pouze osobní údaj - aplikovatelné GDPR
  - osobní údaj a údaj ve smyslu čl. 4 e-Privacy - aplikovatelné GDPR a e-Privacy, přednost e-Privacy
  - pouze údaj neosobního charakteru dle čl. 4 e-Privacy - aplikovatelné e-Privacy
- tzv. cookie law: primární zaměření není regulace IoT a průmyslové komunikace, ale cookies a OTT služby
- klíčovým je ustanovení čl. 5 návrhu - důvěrnost dat

Josef Donát, e-government Mikulov, 5.9.2018

e-Privacy

- čl. 5: „*jakékoli zasahování do dat elektronických komunikací, jako například příposlech, odposlech, uchovávání, monitorování, skenování nebo jiné druhy zachycování, sledování či zpracování dat elektronických komunikací, osobami jinými než koncovými uživateli se zakazuje, s výjimkou případů povolených tímto nařízením*“
- tzv. pokud není stanoveno jinak, jakýkoliv zásah do elektronické komunikace je zakázán (generální zákaz)

e-Privacy

- výjimky pro data: (i) nezbytnost zpracování pro přenos komunikace, pouze po nutnou dobu, (ii) nezbytné pro zachování nebo obnovení bezpečnosti služeb a sítí elektronických komunikací
- výjimky pro metadata: (i) nezbytnost splnění kvality služby, (ii) nezbytné pro přihlášení, vyúčtování, výpočet plateb za propojení, odhalení zneužívání a podvodům, zamezení podvodnému užívání zneužívání, (iii) souhlas uživatele pro zpracování metadat
- výjimky pro obsah: (i) souhlas koncového uživatele/uživatelů, jestliže službu nelze bez zpracování obsahu poskytnout, (ii) souhlas koncového uživatele/uživatelů, jestliže nelze účel zpracování splnit anonymizovanými informacemi a poskytovatel navíc konzultoval dozorový úřad (ÚOOÚ)

Internet of Things (IoT)

- mnoho názvů s odlišnými nuancemi:
  - „Internet of Everything” (Cisco Systems)
  - „World Size Web” (Bruce Schneier)
  - „Twitter pro stroje“ (Tim Taberner)
  - „Electronic communications networks“ (e-Privacy)
- vychází z machine-to-machine (M2M) komunikace - je její nadmnožinou
  - *„IoT is the umbrella for a number of subsets of wireless data communications. M2M is one out of these subsets“* (Harald Naumann)
- neexistuje jednotná definice: odvíjí se od konkrétního pohledu navrhovatele
  - v případě e-Privacy problém s věcnou působností

e-Privacy a IoT

- klíčový recitál 12 návrhu e-Privacy - aplikovatelnost na M2M komunikaci a IoT
- *„Propojená zařízení a stroje mezi sebou navzájem stále více komunikují prostřednictvím sítí elektronických komunikací (internet věcí). Přenos komunikace mezi stroji zahrnuje přenos signálů po síti, a obvykle tedy představuje službu elektronických komunikací. Aby se zajistila plná ochrana práv na soukromí a důvěrný charakter sdělení a aby se podpořil důvěryhodný a bezpečný internet věcí na jednotném digitálním trhu, je třeba vyjasnit, že toto nařízení by se mělo vztahovat na přenos komunikace mezi stroji. Zásada důvěrnosti zakotvená v tomto nařízení by se proto měla vztahovat rovněž na přenos komunikace mezi stroji. Mohla by být rovněž přijata zvláštní ochranná opatření v rámci odvětvových právních předpisů, jako například směrnice 2014/53/EU.“*

e-Privacy a IoT

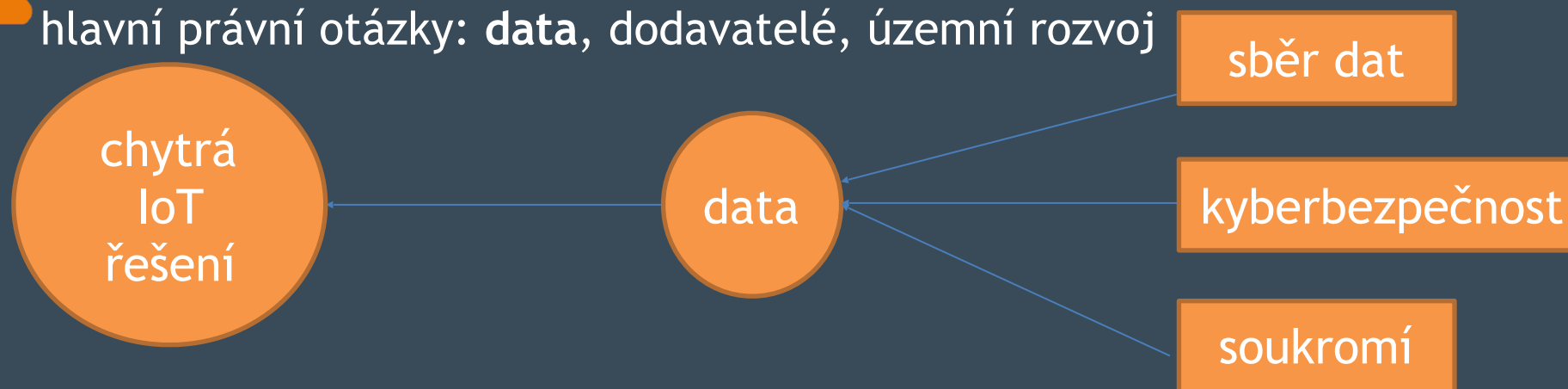
- žádná konkrétní úprava v člancích - navrhované změny WP29 (EPDB)
  - možná výjimka pro průmyslové komunikace
- koncová zařízení - každé jednotlivé zařízení v IoT
  - záleží na typu sítě
- zásadní pro veřejný sektor při přípravě koncepcí Smart Cities
  - Praha vede IoT ve své koncepci jako klíčový prvek pro všechny oblasti

Mobilita budoucnosti Čistá, sdílená, inteligentní, mobilní a samořídící mobilita	Chytré budovy a energie Úsporná a udržitelná energetika a zdravé a inteligentní veřejné budovy	Bezodpadové město Udržitelné, inteligentní a odpovědné odpadové hospodářství	Atraktivní turistika Mobilní, datově řízený, přívětivý a zábavný turistický ruch	Lidé a městský prostor Bezpečný, moderní a informativní veřejný prostor a asistivní péče
--	--	--	--	--

ZDROJ: KONCEPCE SMART PRAGUE DO ROKU 2030. Operátor ICT. https://www.smartprague.eu/files/koncepce_smartprague.pdf

Smart Cities

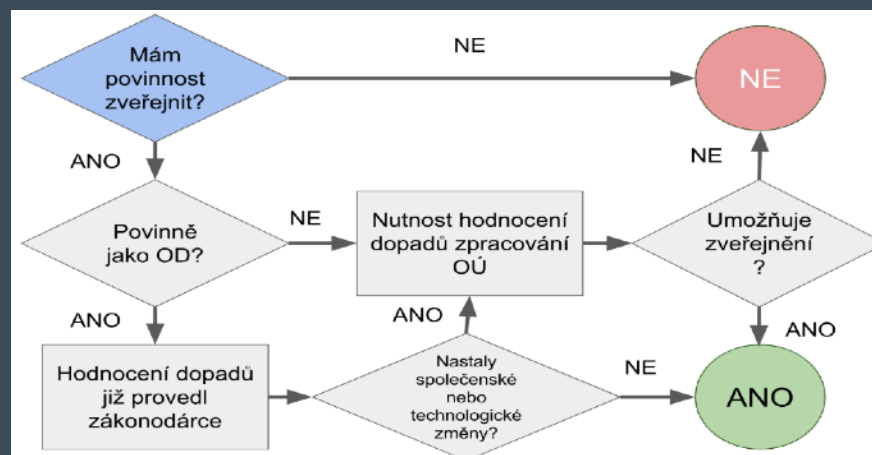
- implementace „chytrých“ projektů / budování na zelené louce
  - „forward-thinking community with a communication and infrastructure spine that embraces cutting-edge technology, designed around high-speed digital networks, data centers, new manufacturing technologies and distribution models, autonomous vehicles and autonomous logistics hubs“ (Belmont Partners, projekt v Arizoně)
- koncept stojí na datech
  - dříve veřejné průzkumy, později data o chování?
- hlavní právní otázky: data, dodavatelé, územní rozvoj

Open Data vs e-Privacy (1/2)

- transparentnost vs. soukromí
  - logický protiklad už v názvech: „otevřenost“ vs. „uzavřenost“
  - blockchain vs. GDPR vzorovým příkladem
- uplatňování výjimek na povolení zpracování / zvláštní úprava
  - „otevřená data“ dle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím
  - uveřejňování povinnými subjekty vs. generální zákaz e-Privacy

ZDROJ: Otevřená data v ČR: Ochrana osobních údajů a poskytování otevřených dat. <https://opendata.gov.cz/dokumenty/ochrana-osobni%C3%A0ch-%C3%BAdej%C5%AF-a-gdpr>

Open Data vs e-Privacy (2/2)

■ vzniklá právní nejistota

- nejen která data jsou/nejsou osobním údajem, ale i možnost jejich zveřejnění

■ řešení?

- nikoliv raw, ale agregovaná data
- souhlas se zpracováním při zahájení el. komunikace+ následná agregace
- nebude fungovat vždy: v podstatě statistické přehledy

Smart Cities a dodavatelé

■ zásahy do soukromí - senzory a kamery po městech

- vliv soukromých společností a jejich průmyslových řešení

■ problémy s dodavateli

- vendor lock-in a interoperabilita: vzhledem k počtu prvků IoT zásadní prvek do dokumentace
- způsob výběru dodavatele a nastavování finančního modelu

■ klíčový bod: vlastnictví dat

- zásadní rozdíl mezi přístupem a vlastněním vzhledem k pozici poskytovatele služeb

Je klíčové, aby měl objednatel kromě přístupu k datům také právo s daty libovolně nakládat. Vhodné je ujednání ve smlouvě, které stanoví, že objednatel je „vlastníkem dat“, a to ve smyslu (i) neomezeného přístupu k datům, (ii) absence podmínek, které by omezovaly objednatelovu možnost nakládání s daty a (iii) omezení práv dodavatele na nakládání s daty pro účely přesahující rámec plnění smluvního vztahu. Objednatel by si měl dále vyhradit právo zveřejňovat

ZDROJ: Obecné požadavky na smluvní a zadávací dokumentaci. Operátor ICT. <https://gulemio.cz/cs/node/492>

e-Privacy a turistický ruch

■ „klasické“ odvětví e-Privacy

- regulace OTT služeb: aplikace zákonných výjimek pro obsah
- ukládání „aplikačních cookies“ viz čl. 8 e-Privacy: nezbytnost pro službu/souhlas

■ klíčové lokalizační údaje

- beacons v interiéru (muzea, obchodní domy, příp. festivaly)
- družicové systémy v exteriéru (navigace po městě)

■ vypůjčování IoT zařízení

- chytré náramky - placení, kapacity prostor, příp. i zdravotní stav
- třeba řádně informovat

Závěry

- nezbytnost řádně definovat podkladová data
  - osobní údaj
  - data/metadata/obsah elektronické komunikace
  - data mimo režim GDPR a e-Privacy
- potenciální zákaz některých OpenDat:
  - alespoň odůvodnit, co, proč a jak - spolupráce IT a práva
- regulace cookies včetně „aplikačních“
  - větší využívání nastavování aplikace uživatelem a vyšší datový tok, nižší čerpání dat ze zařízení

...anebo

- vyřazení IoT dat související se SmartCities z e-Privacy
  - přijetí sektorové úpravy ve smyslu rec. 12

Děkuji za pozornost

JUDr. Josef Donát, LLM

ROWAN LEGAL

donat@rowanlegal.com